

GRUNNLOVSJUBILEET 2014

VALGKIRKE

I DENNE KIRKEN BLE
FØRSTE RUNDE AV VALGENE
TIL RIKSFORSAMLINGEN I 1814
GJENNOMFØRT.
DETTE VAR NORGES FØRSTE
NASJONALE VALG.

RIKSARKIVAREN OG RIKSANTIKVAREN

SKOTSKE GRAVMINNER

Inne i kirke er det en stor minnetavle med informasjon om Leslie-familien! Den er satt opp av William Leslie omkring 1810.

De skotske Klippfiskpionerene

Klippfiskproduksjon var en av de viktigste næringsveiene på Nordmøre i mer enn 200 år. Det hele begynte med at skotten John Ramsay kjøpte fiskeværet Grip i 1737. Han gikk i kompaniskap med William Gordon, - en annen skotte som også kom til Kristiansund på 1730-tallet.

Klippfiskproduksjonen var en suksess. Etter få år var Ramsay og Gordon de mest velstående og innflytelsesrike handelsborgere i Kristiansund. William Gordon kjøpte Bremnes i 1738, og hans viktigste fiskemottak var i mange år på Røeggen som lichte Bremnes-dan gangen.

På 1750-tallet flyttet John Ramsay tilbake til Skottland der han kjøpte seg et slott for pengene han hadde tjent i Norge. Gordon fikk ikke samme glede av sin formue. Han døde i 1755 og hans sønn gikk senere konkurs. Men Ramsay og Gordon hadde lagt grunnlaget for en industri som var av stor betydning for næringslivet på Nordmøre i mange generasjoner.

På muren inne i gravstedet står: Her ligger begravde, Lovningerne af GEORGE LESLIE og Hustru MARGARET LOWSON, samt af hendes Dødes Sønner, PATRICK og GEORGE LESLIE. Til Æreminde af hans Verdige Klæde Forældre og Brodres er Dette Gravsted blevet indmuret i Aaret 1801 af WILLIAM LESLIE, Kjøbmand i Christianiund og Proprietær til Bremnesse

Schottische Grabstätten in Bremnes

Direkt neben der Kirche liegt das Familiengrab einer schottischen Familie, die um 1740 nach Norwegen kam. George Leslie, wurde 1714 in Gamrie bei Banff geboren und ließ sich in Kristiansund nieder, um mit Klippfisch Handel zu treiben. Er starb 1751 im Alter von nur 38 Jahren. Laut der Inschrift auf der Mauer wurden auch seine Frau Margaret Lowson und seine Söhne Patrick und George hier beigesetzt.

Die Grabstätte wurde 1801 von William Leslie, dem ältesten Sohn, eingezäunt. Er war zu Lebzeiten einer der wichtigsten Kaufmänner in Kristiansund.

Neben Leslies Familiengrab befindet sich die Grabstätte eines anderen Schotten, Walter Miln. Aus der Inschrift geht hervor, dass er 1748 in Dæskford geboren wurde und 1799 starb. Auch er kam nach Kristiansund, um mit Klippfisch Handel zu treiben.

Die Schotten waren im 18. Jahrhundert wichtige Kaufleute in Kristiansund, und diese Gräber sind deshalb von kulturhistorischer Bedeutung. Die Grabstätten wurden im Sommer 2012 von der Fortidsminneforening (Vereinigung zur Denkmalpflege) in Stand gesetzt.

George Leslie (1714 - 1751)

George var født i Gamrie like øst for Banff i Nordvest- Skottland i 1714. Han var sønn av en embedsmann i Banff. George giftet seg med kjøpmannsdatteren Margaret Lawson, og de hadde i alle fall fire barn da George reiste til Kristiansund på 1740-tallet for å begynne med klippfisk-handelen.

Detta var helt i begynnelsen på den store klippfisk-perioden i Nordmøres historie. Det var John Ramsay som satte det hele i gang etter at han kjøpte fiskeværet Grip i 1737. George var en nær slektning av ham, og gikk inn i Ramsays firma. Det var ganske sikkert Ramsay som fikk George til å flytte til Norge.

George Leslie døde allerede i 1751 og ble gravlagt her på Bremnes. Kristiansund hadde ikke egen kirke og det var vanlig at folk fra byen ble gravlagt her på Averøy. Sønnen William gjorde det bra som forretningsmann i Kristiansund. Datteren Sara giftet seg med prestesønnen Hans Grøn og bodde her på Bremnes.

Scottish graves

The enclosure nearby is set up as a memorial of a Leslie family from Scotland. George Leslie came to Kristiansund abt. 1740 to join the fish curing business of his relative John Ramsay. Leslie was born in Gamrie near Banff and died here in 1751, only 38 years old. The inscription on the wall says that his wife Margaret Lawson and two sons, Patrick and George, are buried here too.

The memorial was set up in 1801 by William Leslie, the eldest son of George, (see portrait). He established his own business in Kristiansund and bought Bremnes farm close to this church. After having inherited an estate south of Banff, he returned to Scotland.

Next to the Leslie memorial, the grave stone of Walter Miln is found. He was born in Dæskford south of Cullen and died in Kristiansund in 1799.

The Scots played an important role in the economic development of this area. These graves are a valuable part of the local cultural heritage. The Society for the Preservation of Norwegian Ancient Monuments restored these graves during 2012-2013.

Maleri av William Leslie som fikk laget gravminnet etter sine foreldre og yngre brødre.

William Leslie (1738 - 1811)

William Leslie var født i Banff i Skottland, men kom til Kristiansund som liten gutt. Han gjorde det godt som forretningsmann i Kristiansund med klippfisk som viktigste handelsvarer.

I 1772 kjøpte han Bremnes gård, og det ser vi fortsatt flere spor etter. I området mellom gården og kirken ble det laget en park med frukttrær og andre nyttevekster og med steinmur rundt. Hovedhuset på gården, er også fra hans tid.

William Leslie arvet et gods i Skottland og flyttet tilbake dit. De første årene forpaktet han bort virksomheten i Norge, men i 1802 solgte han sine eiendommer her og flyttet til Skottland for godt.

